

Vlaams Ministerie van Onderwijs en Vorming

Onderwijsinspectie

Hendrik Consciencegebouw
Koning Albert II-laan 15
1210 BRUSSEL

doorlichtingssecretariaat@ond.vlaanderen.be
www.onderwijsinspectie.be

Verslag over de doorlichting van Pulderbos - Basisonderwijs te PULDERBOS

Hoofdstructuur buitengewoon basisonderwijs

Instellingsnummer 25668

Instelling Pulderbos - Basisonderwijs

Directeur Gery SMANS

Adres Reebergenlaan 4 - 2242 PULDERBOS

Telefoon 03-466.06.10

Fax 03-466.06.38

E-mail basis@revapulderbos.be

Website www.revapulderbos.be

Bestuur van de instelling VZW Onderw. Revalidatiecentrum Pulderbos

Adres Reebergenlaan 4 - 2242 PULDERBOS

CLB Vrij CLB 1 Antwerpen - Middengebied

Adres Mgr. Donchelei 9 - 2290 Vorselaar

Dagen van het doorlichtingsbezoek 24-04-2017, 25-04-2017, 27-04-2017

Einddatum van het doorlichtingsbezoek 27-04-2017

Datum bespreking verslag met de instelling 07-06-2017

Samenstelling inspectieteam

Inspecteur-verslaggever Jan SPELTINCX

Teamleden Dirk JANSSENS

INHOUDSTAFEL

INLEIDING.....	3
1 SAMENVATTING	5
2 DOORLICHTINGSFOCUS	7
2.1 Leergebieden in de doorlichtingsfocus	7
2.2 Procesindicatoren of procesvariabelen in de doorlichtingsfocus	7
3 RESPECTEERT DE SCHOOL DE ONDERWIJSREGLEMENTERING?	8
3.1 Respecteert de school de erkenningsvoorwaarden?	8
3.1.1 Voldoet de school aan de onderwijsdoelstellingen?	8
3.1.1.1 taal: Nederlands, wereldoriëntatie in type 5 - kleuteronderwijs, taal: Nederlands, wereldoriëntatie in type 5 - lager onderwijs	8
3.1.2 Voldoet de school aan de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'?	13
3.1.3 Voldoet de school aan de overige erkenningsvoorwaarden?	13
3.2 Respecteert de school de overige reglementering?	13
4 BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?	14
4.1 Afstemming met partners	14
4.2 Deskundigheidsbevordering	16
5 ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL	18
6 STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL	21
6.1 Wat doet de school goed?	21
6.2 Wat kan de school verbeteren?	22
7 ADVIES BETREFFENDE DE ERKENNINGSVOORWAARDEN	23
8 OVERIGE REGELGEVING: REGELING VOOR VERVOLG.....	23

INLEIDING

De decretale basis van het onderzoek

Tijdens een doorlichting gaat de onderwijsinspectie na of de school

1. de onderwijsreglementering respecteert,
 2. op systematische wijze haar eigen kwaliteit onderzoekt en bewaakt,
 3. haar tekorten al dan niet zelfstandig kan wegwerken
- (zie artikel 38 van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs, 8 mei 2009).

Een doorlichting is dus een onderzoek van

1. de onderwijsreglementering,
2. de kwaliteitsbewaking door de school,
3. het algemeen beleid van de school.

Een onderzoek in drie fasen

Een doorlichting bestaat uit drie fasen: het vooronderzoek, het doorlichtingsbezoek en het doorlichtingsverslag.

- Tijdens het vooronderzoek bekijkt het inspectieteam de gehele school aan de hand van het CIPO-referentiekader. Het vooronderzoek wordt afgesloten met een doorlichtingsfocus: een selectie van te onderzoeken aspecten tijdens het doorlichtingsbezoek.
- Tijdens het doorlichtingsbezoek voert de onderwijsinspectie het onderzoek uit aan de hand van observaties, gesprekken en analyse van documenten.
- Het doorlichtingsverslag beschrijft het resultaat van de doorlichting, bevat een advies over de verdere erkenning en wordt gepubliceerd op www.doorlichtingsverslagen.be.

Een gedifferentieerd onderzoek

1. Omdat de onderwijsinspectie gedifferentieerd doorlicht, onderzoekt het inspectieteam in de school een selectie van de onderwijsreglementering:
 - het voldoende handelingsplanmatig nastreven van de onderwijsdoelstellingen
Hiertoe selecteert de onderwijsinspectie een aantal leergebieden.
Daarbij onderzoekt de onderwijsinspectie altijd de vijf fasen van handelingsplanning:
 - ♦ de beginsituatiebepaling
 - ♦ de doelenselectiefase
 - ♦ de voorbereidingsfase
 - ♦ de uitvoeringsfase
 - ♦ de evaluatiefase.
 - een selectie van andere erkenningsvoorwaarden, waaronder de erkenningsvoorwaarde bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne.
 - een selectie van overige regelgeving.
2. Om de kwaliteitsbewaking door de school na te gaan, selecteert het inspectieteam een aantal procesvariabelen. Het inspectieteam gaat met de kwaliteitswijzer na of de school voor deze procesvariabelen aandacht heeft voor
 - doelgerichtheid: welke doelen stelt de school voorop?
 - ondersteuning: welke ondersteunende initiatieven neemt de school om efficiënt en doelgericht te werken?
 - doeltreffendheid: bereikt de school de doelen en gaat de school dit na?
 - ontwikkeling: heeft de school aandacht voor nieuwe ontwikkelingen?

3. Het inspectieteam onderzoekt ten slotte het algemeen beleid van de school aan de hand van vier procesvariabelen: leiderschap, visieontwikkeling, besluitvorming, kwaliteitszorg. In dit luik rapporteert het inspectieteam ook over het zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid van de school.

Het advies

De adviezen die de onderwijsinspectie uitbrengt, hebben betrekking op alle of op afzonderlijke structuuronderdelen van de school. De onderwijsinspectie kan drie adviezen uitbrengen:

- een gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de verdere erkenning van de school of van structuuronderdelen.
- een beperkt gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de erkenning van de school of van structuuronderdelen als de school binnen een bepaalde periode voldoet aan de voorwaarden vermeld in het advies.
- een ongunstig advies: het inspectieteam adviseert om de procedure tot intrekking van de erkenning van de school of van structuuronderdelen op te starten.

Bij een ongunstig advies beoordeelt de onderwijsinspectie bovendien of de school de vastgestelde tekorten zelfstandig kan wegwerken.

Tot slot

Binnen een termijn van dertig kalenderdagen na ontvangst van het definitieve doorlichtingsverslag informeert de directeur van de school de ouders en leerlingen over de mogelijkheid tot inzage.

Binnen de dertig kalenderdagen na ontvangst moet de directeur van de school het verslag volledig bespreken tijdens een personeelsvergadering. Het bestuur van de school of zijn gemandateerde tekent het verslag voor gezien. Het bestuur stuurt het binnen dertig kalenderdagen na ontvangst terug naar de onderwijsinspectie en maakt eventueel melding van zijn opmerkingen.

De school mag het verslag niet gebruiken voor publicitaire doeleinden.

Meer informatie?

www.onderwijsinspectie.be en www.doorlichtingsverslagen.be

1 SAMENVATTING

Dit verslag rapporteert over de schooldoorlichting van de Vrije Basisschool voor Buitengewoon Onderwijs - Basisonderwijs Revalidatiecentrum Pulderbos. In de landelijke en bosrijke omgeving van Pulderbos, een deelgemeente van Zandhoven, bevindt zich het 'Revalidatiecentrum Pulderbos'. Dit interdisciplinair diagnose-, behandel- en expertisecentrum biedt tijdelijke en intensieve residentiële en ambulante dagrevalidatie aan voor kinderen en jongeren van 0 tot 21 jaar met specifieke medische problemen. Het revalidatiecentrum beschikt over een epilepsiecentrum, een afdeling respiratoire revalidatie en een afdeling neurologische revalidatie. Op dezelfde campus organiseren een basis- en een secundaire school buitengewoon onderwijs van het type 5. De inbedding van de scholen in het revalidatiecentrum zorgt voor een dynamische context. Een zeer heterogene en veranderende leerlingenpopulatie daagt het ervaren en standvastige schoolteam permanent uit om binnen het uitgestippelde revalidatie- en integratietraject een onderwijs- en leeraanbod op maat van de leerling te ontwerpen, te realiseren en te bewaken.

Op basis van het vooronderzoek van 18 april 2017 bepaalde de onderwijsinspectie de focus die ze tijdens deze doorlichting onderzocht. In zowel de kleuterafdeling als de lagere afdeling ging ze de inspanningen van het schoolteam na om voor Nederlands en voor wereldoriëntatie de ontwikkelingsdoelen na te streven. Het schoolteam dient hierbij het proces van handelingsplanning toe te passen. Daarnaast peilde de onderwijsinspectie naar de kwaliteit en de kwaliteitsbewaking van de deskundigheidsbevordering en de afstemming met relevante partners. Ook aspecten van het algemeen beleid vormden onderwerp van onderzoek. Ten slotte onderzocht ze ook een selectie van regelgeving en de mate waarin de school aandacht heeft voor de bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne van de leeromgeving. In haar oordeel houdt de onderwijsinspectie rekening met de specifieke kenmerken van de school, de omgeving, het personeel en de leerlingen.

Het onderzoek naar de onderwijsdoelstellingen toont aan dat het schoolteam rekening houdend met de context en de input voldoende inspanningen levert om voor beide leergebieden relevante ontwikkelingsdoelen na te streven. Het cyclisch proces van handelingsplanning situeert zich binnen een ruimere interdisciplinaire werking waarvan de school één actor is. Het overkoepelend revalidatie- en integratietraject staat hierin centraal. Via een breed beeldvormingsproces brengt het schoolteam een relevante beginsituatie van de leerling en zijn context in kaart. Waar de leraren voor Nederlands doorgaans gericht en evenwichtig gegevens verzamelen, brengen ze de informatie voor wereldoriëntatie veeleer beperkt en minder evenwichtig in kaart. De doelen sluiten globaal aan op de noodzakelijke (para)medische en orthopedagogische invalshoek. De selectie is echter een individuele verantwoordelijkheid van de leraar waardoor de gerichtheid en de samenhang sterke verschillen kent. Waar de leraren voor Nederlands meestal aandacht hebben voor de verschillende domeinen komen voor wereldoriëntatie bepaalde domeinen soms beperkt of niet in het vizier. Algemeen slaagt het schoolteam erin om een duidelijke planning te maken die inhaakt op het medisch en therapeutisch behandelingsplan. Binnen een stimulerend en positief school- en klasklimaat creëren leraren gevarieerde onderwijs- en leeractiviteiten die in het algemeen zorgen voor een samenhangend en evenwichtig aanbod op maat. De heterogeniteit van de leerlingenpopulatie en de beschikbare onderwijstijd noodzaken de leraren om verschillende evaluatie-instrumenten op maat te gebruiken. Voor Nederlands brengt het schoolteam de vorderingen van de leerlingen gericht en evenwichtig in beeld. De soms geringe en onevenwichtige informatie voor wereldoriëntatie verraadt een ondergeschikte positie van dit leergebied ten opzichte van andere meer cognitieve leergebieden. De individuele verantwoordelijkheid van de leraar is dan ook een kwetsbaar element in verschillende fasen van de handelingsplanning.

Het onderzoek naar de afstemming met partners wijst uit dat het schoolteam sterk investeert in een intensieve samenwerking met het revalidatiecentrum. Zowel formele als informele evaluaties zorgen geregeld voor bijsturingen van deze samenwerking. Het schoolteam levert duidelijk inspanningen om zowel de ouders als de thuisschool te betrekken bij de handelingsplanning en het schoolgebeuren. Meerdere teamleden participeren aan interne en externe overlegorganen die de afstemming tussen de verschillende partners ondersteunen en het netwerk verstevigen en uitbreiden.

Het onderzoek naar de deskundigheidsbevordering wijst uit dat het schoolteam veel kansen krijgt tot individuele professionalisering. Het revalidatiecentrum is een sterke bron van medische en therapeutische input en ondersteuning voor de school. Personeelsleden van het centrum delen systematisch ervaringen, expertise en deskundigheid met leraren waardoor de handelingsbekwaamheid van het schoolteam rond specifieke en complexe problematieken verhoogt. Het reflectief en responsief vermogen van de school versterken vormt een uitdaging, in het bijzonder voor het leergebied wereldoriëntatie en de didactische aanpak. Het schoolteam zet hierin eerste oriënterende stappen. Het schoolteam brengt de doeltreffendheid van de professionaliseringsinitiatieven beperkt in kaart. Ze draagt haar eigen expertise buiten de muren van de school uit.

Het onderzoek naar het algemeen beleid toont aan dat het nieuwe directieteam met een duidelijke visie, de nodige dynamiek en een doordachte strategie aan een nieuwe beleidscultuur en -structuur bouwt. De inbedding van de school in het revalidatiecentrum vraagt veel overleg en afstemming. Dit rendert duidelijk in een professionele samenwerking met elkaar, met de thuisscholen, met de ouders en met de andere partners. De systematiek en de doeltreffendheid van de interne kwaliteitszorg verhogen vormt een uitdaging. Het nieuwe beleidsteam wil stapsgewijs én in overleg met het team 'samen school maken' en de onderlinge samenwerking met de secundaire school versterken.

Het onderzoek naar de bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne van de schoolomgeving wijst uit dat de school systematisch zorg draagt voor de bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne van haar leer- en werkomgeving.

Het onderzoek naar de geselecteerde aspecten van de overige erkenningsvoorwaarden toont aan dat het schoolteam de onderzochte reglementering respecteert.

De onderwijsinspectie sluit deze schooldoorlichting af met een gunstig advies voor de gehele school. Ze waardeert het engagement en de inzet van het schoolteam om voor de leerlingen met complexe, ingrijpende en variërende problematieken onderwijs op maat te verstrekken. De onderwijsinspectie heeft vertrouwen in de beleids- en ontwikkelkracht van de school.

2 DOORLICHTINGSFOCUS

Op basis van het vooronderzoek en in het kader van een gedifferentieerde doorlichting selecteerde de onderwijsinspectie onderstaande leergebieden en procesindicatoren/procesvariabelen voor verder onderzoek.

2.1 Leergebieden in de doorlichtingsfocus

type 5 - kleuteronderwijs

communicatie en taal, Nederlands, taal: Nederlands, wereldoriëntatie

type 5 - lager onderwijs

communicatie en taal, Nederlands, taal: Nederlands, wereldoriëntatie

2.2 Procesindicatoren of procesvariabelen in de doorlichtingsfocus

Personeel - Professionalisering

Deskundigheidsbevordering

Onderwijs - Begeleiding

Afstemming met partners

3 RESPECTEERT DE SCHOOL DE ONDERWIJSREGLEMENTERING?

3.1 Respecteert de school de erkenningsvoorwaarden?

3.1.1 Voldoet de school aan de onderwijsdoelstellingen?

Het onderzoek naar het voldoen aan de onderwijsdoelstellingen levert voor de geselecteerde leergebieden het volgende op.

3.1.1.1 taal: Nederlands, wereldoriëntatie in type 5 - kleuteronderwijs, taal: Nederlands, wereldoriëntatie in type 5 - lager onderwijs

Voldoet

Het schoolteam levert voldoende inspanningen om via een cyclisch proces van handelingsplanning relevante ontwikkelingsdoelen voor Nederlands en wereldoriëntatie na te streven. Afgezet tegen de zeer heterogene en veranderende leerlingenpopulatie kennen de fasen van de beginsituatiebepaling, de doelenselectie, de voorbereiding, de uitvoering en de evaluatie een voldoende invulling. Afspraken, richtlijnen en procedures ondersteunen en bewaken het proces van handelingsplanning.

Inplanting	De school is ingebed in het op dezelfde campus gelegen revalidatiecentrum
Leerlingen- / cursistenkenmerken	Pulderbos. Dit diagnose-, behandel- en expertisecentrum behandelt kinderen met epilepsie, (chronische) respiratoire aandoeningen en bijkomende problemen, niet-aangeboren hersenletsel, ruggenmergletsel, cerebrale parese,
Personeelskenmerken	perifeer neurogeen of myogeen lijden. Ook kinderen met psychosomatische of functionele klachten behoren tot de doelgroep. Ze hebben een gemiddelde opnameduur van drie maanden en volgen indien mogelijk tijdelijk onderwijs in de school.
Visieontwikkeling	

Een klein, ervaren en standvastig schoolteam verstrekt onderwijs op maat van het type 5 voor kinderen in een residentiële setting. Een recent aangesteld directieteam zorgt voor de beleidsvoering.

De school beschikt binnen haar eigen personeelsformatie niet over een multidisciplinair team. Ze fungeert als één van de actoren binnen een breder multi-/interdisciplinair team georganiseerd op het niveau van de hele campus Pulderbos waarvan ook arts-specialisten, paramedici, psychologen, orthopedagogen, verpleegkundigen, hoofdverpleegkundigen, opvoedkundigen en maatschappelijk werkers deel uitmaken. In de planning, realisatie en bewaking van het totale revalidatie- en integratietraject van het kind staan vanzelfsprekend de (para)medische en de orthopedagogische invalshoeken centraal. Het onderwijskundige luik is veeleer een individuele verantwoordelijkheid van de leraar.

De school ontwikkelde doorheen de jaren afspraken, richtlijnen en instrumenten die het cyclisch proces van handelingsplanning ondersteunen en bewaken. De registratie van de handelingsplanning gebeurt zo goed als binnen heel de school op papier. Op dit moment experimenteert een klasgroep met het digitaliseren van de handelingsplanning. Het nieuwe beleidsteam wil zo stapsgewijs inhaken op de aanpak van de secundaire school. Hierdoor wil ze vooral de toegankelijkheid en functionaliteit van de handelingsplannen verhogen.

Zowel Nederlands als wereldoriëntatie vormden de afgelopen jaren weinig of geen onderwerp van expliciete visieontwikkeling binnen het schoolteam.

Beginsituatiebepaling

Beeldvorming
Functionele neerslag
Opvolging
Actualisering

Het schoolteam wendt zowel interne als externe gegevens aan om tot een relevante beginsituatiebepaling van de leerling te komen. Gerichtte informatie vanuit de thuischool, het intakegesprek en observaties/screenings/testen vormen onderdelen van een breed beeldvormingsproces. De diagnostische informatie vanuit het revalidatiecentrum heeft vanzelfsprekend een groot aandeel binnen deze beeldvorming. Het schoolteam brengt zowel kind- als contextgegevens in kaart en heeft hierbij oog voor de mogelijkheden en de beperkingen van de leerling. Zowel cognitieve, sociaal-emotionele als motorische gegevens komen in beeld. Contacten met de ouders beïnvloeden en verruimen geregeld de beeldvorming. Illustratief hiervoor zijn de systematisch georganiseerde oudercontacten en therapiedagen.

De leergebieden Nederlands en wereldoriëntatie krijgen een plaats in de beginsituatiebepaling. Voor Nederlands gebeurt de gegevensverzameling gericht en vrij evenwichtig. Voor wereldoriëntatie brengen de leraren de leergebied- en domeinspecifieke informatie veeleer beperkt en minder evenwichtig in kaart. In de perceptie van de leraren heeft dit leergebied dan ook een ondergeschikte positie ten aanzien van onder meer Nederlands, wiskunde en Frans. De verwachtingen van de thuischolen en de ouders én de individuele perceptie van sommige leraren op de relevantie van het leergebied binnen de eigen onderwijsopdracht, zorgen voor een meer globale en algemene benadering van het leergebied. Het schoolteam stelt zich in deze materie minder reflectief, (zelf)kritisch en responsief op. In lijn met de basisprincipes van de ontwikkelingsdoelen en de eindtermen zijn onder meer een brede, harmonische vorming en samenhang stevige argumenten om deze ondergeschikte positie te verlaten.

De specifieke medische context van de leerling vereist gerichte aandacht voor een geregelde actualisering van informatie over de leerling. Tijdens periodieke multidisciplinaire besprekingen (twee à driemaandelijke interdisciplinaire stafvergaderingen in het revalidatiecentrum) krijgen leraren informatie over de diagnose, de behandeling en de evolutie van de leerling. De leraar verstrekt informatie vanuit de klas- en schoolcontext. Gezamenlijke procedures en afspraken bewaken een efficiënte besprekingstijd, een discrete omgang met de privacygegevens en een gestroomlijnde communicatie met de ouders en de thuischool.

Specifieke opvoedings- en onderwijsbehoeften kaderen binnen een bredere medische zorgvraag. De leraren zijn individueel verantwoordelijk voor de verdere concretisering. Deze vertaalslag gebeurt veelal impliciet waardoor een concrete formulering van specifieke opvoedings- en onderwijsbehoeften van individuele leerlingen meestal ontbreekt of algemeen is geformuleerd.

Doelenselectiefase

Selectie ontwikkelingsdoelen
Leerlingenkenmerken
Op maat
Harmonische ontwikkeling en
optimale integratie
Evenwichtig aanbod
Doelenkaders
Multidisciplinair overleg

Het schoolteam hanteert voor beide leergebieden verschillende referentiekaders afhankelijk van de leerlingenkenmerken van de doelgroep. Zo zijn de eindtermen, de ontwikkelingsdoelen type 2 en een koepeleigen instrument voor de kleuterafdeling de gangbare, gehanteerde doelenkaders binnen de klaspraktijk. Indien nodig gebruiken leraren het doelenkader van de thuischool. Voor Nederlands leggen ze de doelen periodiek vast in een individueel handelingsplan, voor wereldoriëntatie in een groepshandelingsplan.

De doelenselectie sluit globaal aan op een bredere medische en paramedische zorgvraag van het kind. De leraren zijn individueel verantwoordelijk voor de onderwijskundige invulling van deze fase. Hierdoor kent de gerichtheid en de samenhang van de doelenselectie sterke verschillen. Voor Nederlands is er binnen deze fase doorgaans een uitgesproken aandacht voor doelen uit de verschillende domeinen. De samenwerking tussen leraren en logopedisten resulteert globaal in een doordachte en complementaire doelenselectie. Binnen het leergebied wereldoriëntatie komen bepaalde domeinen soms beperkt of niet in het vizier. Sommige leraren duiden op een vage en intuïtieve manier doelen aan of baseren zich bij de doelenselectie op de inhoud van een zelf uitgewerkt thema of een onderwijsleerpakket. Een doordachte selectie op maat van de leerling kent hier nog duidelijk groeikansen. Het centrum voor leerlingenbegeleiding (CLB) is niet betrokken bij de keuze van de ontwikkelingsdoelen.

Vorbereidingsfase

Planning
Multidisciplinair
Groeperingsvorm
Infrastructuur en uitrusting

Het schoolteam spant zich in om een aanbod op maat van de individuele leerling voor te bereiden. Hierbij houdt ze zoveel mogelijk rekening met de beginsituatie, de vooropgestelde ontwikkelingsdoelen en de beschikbare onderwijstijd.

Algemeen slaagt het schoolteam erin om een duidelijke planning te maken die inhaakt op de medische en therapeutische behandelingsplannen. Voor de korte verblijvers (6 tot 12 weken) baseren leraren zich hoofdzakelijk op de gehanteerde onderwijsleerpakketten van de thuischool. Voor de lange verblijvers (meer dan 12 weken) kiezen de leraren meer voor een schooleigen aanbod gebaseerd op een eigen onderwijsleerpakket of andere onderwijsleermaterialen (bv. tijdschrift voor het leergebied wereldoriëntatie). In het algemeen getuigen de week- en/of dagplannen van een doelgerichtheid die aansluit bij de opgemaakte handelingsplannen.

Door onder meer het gemis aan een schooleigen multidisciplinair team zijn de leraren voor de (ortho)didactische voorbereiding quasi volledig op eigen inzichten, ervaring en expertise aangewezen. Particuliere vraaggestuurde overlegmomenten tussen therapeuten of orthopedagogen van het revalidatiecentrum en leraren ondersteunen de klaswerking.

Het recente initiatief van een tweewekelijks klassenoverleg werkt verbindend en schraagt de onderlinge samenwerking. Momenteel richt dit overleg zich hoofdzakelijk op aspecten zoals de klassamenstelling, het welbevinden, de eerste ervaringen, het klasdoorbrekend werken ... Het vormt een uitdaging voor het schoolteam om samen over de (ortho)didactische planning te reflecteren en een visie en aanpak te ontwikkelen die de kwaliteit van het onderwijs – in het bijzonder voor wereldoriëntatie – versterkt.

De medische toestand en de frequentie van therapieën zijn bepalend voor de deelname aan de lessen. De school deelt de leerlingen in kleine, zo homogeen mogelijke, groepen in. Ze doet dit onder meer op basis van de mentale leeftijd, de medische problematiek en de onderwijsvorm (gewoon – buitengewoon onderwijs). In de lagere afdeling vormt het leerstofjaarklassensysteem nog een dominant groeperingscriterium, ook al neemt het schoolteam meer en meer initiatief om leerlingen in functie van een passender aanbod voor één of meer leergebieden te hergroeperen. Indien nodig voorzien leraren in individueel onderwijs.

De individuele, didactische competenties van de leraar bepalen de keuze van klasinterne groeperings- en werkvormen. Zo is bijvoorbeeld de mate waarin een leraar vertrouwd is met én vaardig is in binnenklasdifferentiatie bepalend voor de gekozen groeperingsvorm. Dit heeft een impact op de effectieve onderwijs- en leertijd van de leerlingen.

Leraren geven aan over voldoende didactische leer- en onderwijsmiddelen te beschikken. Zo maken leermiddelen in functie van de basale stimulatie, voorzieningen voor informatie- en communicatietechnologie en concreet thematisch materiaal geregeld deel uit van het klasbeeld. De school is zich bewust van de pijnpunten in de infrastructuur. Zo noopt onder meer een structurele oplossing voor de sterk verouderde prefab.

Uitvoeringsfase

Planmatige aanpak

Aanbod op maat

Organisatie op maat

Actief leren

Klasmanagement

Methodiek en werkvormen

Samenhang realiseren

Leraren creëren een positief en stimulerend school- en klasklimaat. Ze investeren sterk in ondersteunende relaties en interacties. De basiswaarden respect, aandacht en betrokkenheid zijn herkenbaar in de praktijk. De leraren dragen zorg in hun begeleidingsstijl voor de emotionele beleving van de leerling. Ze spelen flexibel in op de medische toestand, het (para)medisch behandelingsplan en sturen het onderwijsaanbod, de begeleiding en de ondersteuning bij waar nodig. De kleine groepering of het individueel onderwijs biedt vele kansen tot kwalitatieve interacties. Leraren hebben een sterke aandacht voor rituelen en weerkerende activiteiten.

Leraren voorzien in een passend aanbod voor Nederlands. Gevarieerde onderwijs- en leeractiviteiten stimuleren leerlingen en zorgen in het algemeen voor een samenhangend en evenwichtig aanbod. Voor wereldoriëntatie houden de leraren rekening met de leef- en belevingswereld van de leerlingen. De thematische en projectmatige aanpak bevordert de horizontale samenhang tussen de leergebieden en de gerichtheid op transfer en harmonische ontwikkeling. Toch kent de praktijk duidelijk verschillen.

Zo voorzien meerdere leraren een doelgericht en samenhangend aanbod op basis van een doordachte planmatige aanpak. De relatie met de vorige fasen is in de uitvoering dan ook ontwikkelingsgericht aanwezig. Andere leraren legitimeren veeleer de doelen vanuit de uitvoering waardoor er een verantwoordingsgerichte benadering overheerst.

Meerdere leraren differentiëren in het aanbod door onder meer rekening te houden met het tempo, het niveau, de verwachtingen, de interesses, de materialen en de begeleiding. Toch bepaalt ook hier de individuele opvatting en competentie van de leraar de kwaliteit en de mate van differentiatie in klas. Zo varieert het aanbod van een sterk gedifferentieerd en vraaggestuurd aanbod voor meerdere leerlingen tot eenzelfde aanbod voor één of twee leerlingen. Een gedifferentieerde benadering op groepsniveau verhoogt de onderwijstijd waardoor een breder onderwijsaanbod mogelijk wordt.

Evaluatiefase
Visie en afspraken
Systeem of instrument
Gelinkt aan
doelen/diagnostisch
Valide
Betrouwbaar
Evenwichtig en representatief
Procesevaluatie
Rapportering

Het schoolteam heeft geen uitgesproken visie op de evaluatiepraktijk van beide leergebieden. Leraren bepalen vrij autonoom hoe ze deze fase invullen.

De heterogeniteit van de leerlingenpopulatie noodzaakt de leraren om flexibel om te gaan met vormen van product- en procesevaluatie. Doorgaans maken leraren een keuze uit observaties, screenings, methodegebonden, zelfgemaakte en gestandaardiseerde toetsen om de vorderingen voor Nederlands in kaart te brengen, te analyseren en te beoordelen. Logopedische verslagen met diagnostische gegevens verruimen en verdiepen de schoolse evaluatiegegevens. Voor wereldoriëntatie is – mede omwille van de kleine of individuele setting – observeren de meest gehanteerde evaluatievorm. De mate waarin deze observaties leiden tot gerichte informatie verschilt. Zo geven de beschrijvingen binnen het evaluatieverslag – het verslag dat leraren opmaken ter voorbereiding van de periodieke interdisciplinaire stafvergaderingen – weinig specifieke informatie over de leergebiedgebonden verworven kennis, vaardigheden, inzichten en attitudes. De kans op bijsturing van het aanbod en de begeleiding op maat van de (individuele) leerlingen is dan ook veeleer gering. Een doordachte en specifieke registratie van evaluatiegegevens in functie van een dynamisch, cyclisch proces van handelingsplanning heeft nog groeikansen.

De rapporteringspraktijk is, afgezet tegen de zeer diverse opvoedings- en onderwijsbehoeften, vrij evenwichtig, breed en informatief. Er is in het rapport meestal een expliciete link met de vooropgestelde doelen uit het handelingsplan. Op het einde van elk semester organiseert de school een oudercontact. Verschillende andere kanalen zoals onder meer het heen- en weerschriftje, het ervaringsdagboek of de leerlingenagenda geven ouders informatie over het aanbod en de evolutie van de leerling.

Op het moment van ontslag maakt de school een bondig en harmonisch eindverslag op voor de thuishouding. Ouders krijgen een vragenlijst om hun perceptie op de werking van de school te geven. Occasioneel vindt er een integratiebespreking met de thuishouding en de ouders plaats.

3.1.2 Voldoet de school aan de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'?

De organisatie van het beleid met betrekking tot bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne gebeurt in nauwe samenwerking met het revalidatiecentrum. De school en het centrum delen dezelfde infrastructuur. Het centrum beschikt over een eigen technische dienst. Het hoofd van deze dienst coördineert het beleid in samenspraak met de directeurs, in afwachting van de terugkeer van de interne preventieadviseur van de school uit ziekteverlof.

Deze samenwerking leidt tot een systematische benadering van bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne op het niveau van de hele infrastructuur. Dat blijkt uit de regelmaat waarmee de verantwoordelijken controles en risicoanalyses (laten) uitvoeren en uit het gevolg dat ze hieraan geven. De optimalisering en (verdere) concretisering van het globaal preventieplan en het jaarlijks actieplan kunnen de doelgerichtheid en doeltreffendheid van het beleid echter nog verhogen.

De instelling krijgt een gunstig advies voor de erkenningsvoorwaarde bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne. Omwille van de systematiek waarmee de instelling tekorten opspoot en wegwerkt, de realisatie van kleinere (tussentijdse) oplossingen en de aandacht voor proactieve acties, vertrouwt de onderwijsinspectie op het beleidsvoerend vermogen van de instelling om de in kaart gebrachte tekorten weg te werken. Het betreft hier tekorten in de keuringsverslagen van de elektrische installaties en de eventuele tekorten, opmerkingen of suggesties in het nog te ontvangen brandpreventieverslag naar aanleiding van de vijfjaarlijkse rondgang, uitgevoerd op 4 april 2017 door de brandweerdienst van Zandhoven.

3.1.3 Voldoet de school aan de overige erkenningsvoorwaarden?

Het onderzoek naar het voldoen aan de geselecteerde erkenningsvoorwaarden levert het volgende op.

Onderzochte erkenningsvoorwaarden	
Leeft de school de bepalingen na over de taalregeling in het onderwijs? (decreet bao - art. 62,6°)	ja
Neemt de school de reglementering inzake vakantieperioden en de aanwending van de onderwijstijd, zoals bedoeld in artikel 50 in acht? (decreet bao - art. 62,8°)	ja
Heeft de school een beleidscontract of beleidsplan met een centrum voor leerlingenbegeleiding waarin de vereiste bepalingen zijn opgenomen? (decreet bao - art. 62,10°)	ja

3.2 Respecteert de school de overige reglementering?

Het onderzoek naar het voldoen aan de geselecteerde reglementering levert het volgende op.

Onderzochte regelgeving	
Is er een schoolwerkplan waarin de verplichte bepalingen correct zijn opgenomen? (decreet bao - art. 47)	ja
• de omschrijving van het pedagogisch project zijnde het geheel van fundamentele uitgangspunten dat het schoolbestuur voor de school vastlegt	ja
• de organisatie van de school en voornamelijk de indeling in leerlingengroepen	ja
• de wijze waarop de school het leerproces van de leerlingen beoordeelt en daarover rapporteert	ja
Bezorgt de school de verplichte informatie aan de ouders correct bij de eerste inschrijving? (decreet bao - art. 28)	ja

4 BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?

Het onderzoek naar de kwaliteit en de kwaliteitsbewaking van de geselecteerde procesindicatoren of procesvariabelen levert het volgende op.

4.1 Afstemming met partners

Doelgerichtheid Het schoolteam werkt zeer nauw en intensief samen met het revalidatiecentrum. Zowel op school- als op leerlingenniveau is er onderling vrijwel dagelijks formeel en informeel overleg. Een passend aanbod en een gelijkgerichte individuele aanpak zijn duidelijk een gemeenschappelijke verantwoordelijkheid. Overleg is steeds gericht op het creëren van een totaalprogramma voor elke leerling. Hiervoor werden meerdere overlegstructuren en samenwerkingsverbanden opgezet. Voorbeelden hiervan zijn het overkoepelend directieoverleg, de interdisciplinaire stafvergaderingen, het samengesteld schoolbestuur en de werk- en stuurgroepen.

Naast de samenwerking met het (para)medisch en orthopedagogisch personeel van het revalidatiecentrum levert de school duidelijk inspanningen om zowel de ouders als de thuisschool te betrekken bij de handelingsplanning en het schoolgebeuren. Illustratief hiervoor zijn de kijk- en kennismakingsmomenten, de vragenlijst voor de thuisschool bij de intake, de vragenlijst voor de ouders bij ontslag, de therapiedagen en het ervaringsdagboek.

De school betreft het CLB bij de loopbaanbegeleiding van de leerlingen. Ze raadpleegt het CLB wanneer een heroriëntering wenselijk lijkt en om haar zicht op het onderwijsveld te verruimen. Een samenwerkingsprotocol formaliseert de samenwerking tussen het CLB en de school.

Ondersteuning Aangezien de school geen eigen paramedisch en orthopedagogisch personeel in dienst heeft, is ze voor de multidisciplinaire inbreng aangewezen op de expertise van het revalidatiecentrum. De school hanteert duidelijke afspraken met het revalidatiecentrum. Deze zijn vastgelegd zodat het voor iedereen duidelijk is wat de wederzijdse verwachtingen en de verantwoordelijkheden zijn. De wijze waarop elk gezamenlijk multidisciplinair overleg georganiseerd en ingevuld wordt, wijst op heel wat aandacht voor ondersteuning. Logischerwijs gaat er veel aandacht naar de medische en (ortho)pedagogische benadering van elke leerling. Het expliciet ondersteunen van het (ortho)didactische aspect is een uitdaging.

Het schoolbeleid investeert heel wat middelen om de wederzijdse informatie-uitwisseling met andere partners te ondersteunen en de opvolging van leerlingen te garanderen. De administratief medewerker en de coördinator ondersteunen het schoolteam sterk om de informatiestroom van en naar de thuisscholen te optimaliseren. De leraar bewaakt het dossier van de leerling en verzorgt de verdere contacten met de thuisschool.

Meerdere teamleden participeren aan heel wat gestructureerde schoolinterne en -externe overlegmomenten die de samenwerking en afstemming tussen de verschillende partners ondersteunen.

Doeltreffendheid Hoewel de school en het revalidatiecentrum sterk inzetten om structureel en systematisch overleg te verankeren, zorgt de communicatie nog regelmatig voor enige frustratie. Vaak is dit te wijten aan snel veranderende problematieken bij de leerlingen en aan de snelheid waarmee beslissingen genomen moeten worden. Geregeld ligt de oorzaak bij de omvang van het intern netwerk en de vele betrokkenen die moeilijk gelijktijdig ingelicht kunnen worden. Het beleidsteam is zich hiervan bewust en onderneemt stappen om de doeltreffendheid van haar samenwerking verder te verhogen. Ook voor het revalidatiecentrum is de verbetering van de communicatie op het domein een strategische doelstelling.

De school evalueert de onderlinge samenwerking met het revalidatiecentrum zowel formeel als informeel. De onderlinge collegialiteit en de wederzijdse laagdrempelige houding dragen hiertoe bij. Op basis van deze evaluatie stuurt ze de werking geregeld bij.

De samenwerking met haar andere partners evalueert de school vooral op informele wijze. Een gestructureerde evaluatie van deze samenwerking en afstemming gebeurt veeleer beperkt. Het schoolbeleid hanteert de beschikbare evaluatiegegevens nog weinig in functie van de eigen kwaliteitszorg.

Ontwikkeling De school zet sterk in op de verdere ontwikkeling van haar netwerk. Dit blijkt uit de voortdurende inspanningen om de samenwerking met alle geledingen binnen Pulderbos en met externe instanties te versterken.

De laatste jaren werd het netwerk van partners waarmee de school samenwerkt en overlegt verder uitgebreid. De samenwerkingsverbanden met andere scholen buitengewoon onderwijs van VGBO Kempen en het Platform voor onderwijs aan Zieke Leerlingen in Vlaanderen (PoZiLiV) zijn hier enkele voorbeelden van. Het verder exploreren van het onderwijsveld en van relevante voorzieningen voor volwassenen, biedt nog verdere groeikansen.

De samenwerking met enkele hogescholen toont aan dat het buitengewoon onderwijs in Pulderbos verder kijkt dan de eigen muren. Ze doet dit niet enkel om de eigen expertise te vergroten, maar ook om deze verder uit te dragen waar mogelijk.

4.2 Deskundigheidsbevordering

Doelgerichtheid De inbedding van de school in het revalidatiecentrum Pulderbos leidt tot een heterogene en veranderende instroom van leerlingen. De specifieke medische, psychologische, socio-economische en schoolse achtergronden dagen het schoolteam permanent uit om de interne deskundigheid te onderhouden, te verdiepen en uit te breiden. De school volgt hierin sterk de visie en de insteek van het revalidatiecentrum.

De school voorziet op het einde van ieder schooljaar in een jaarlijks nascholingsplan voor het daaropvolgende schooljaar. Thema's van pedagogische studiedagen, individuele nascholingen, personeelsvergaderingen en intern georganiseerde nascholingen maken hiervan deel uit.

Teamleden krijgen veel kansen tot individuele professionalisering. Een aantal professionaliseringsinitiatieven kaderen binnen een traject, in het bijzonder de initiatieven die gerelateerd zijn aan de expertise en de specifieke afdelingen van het revalidatiecentrum. De andere initiatieven plant de school veeleer ad-hoc.

De leraren van het basisonderwijs volgden een specifieke opleiding die hen voorbereidt op het leren en onderwijzen in het buitengewoon onderwijs. Een aantal teamleden verzorgen binnen deze en andere opleidingen modules die de interne expertise uitdragen. Een introductie van het ziekenhuisonderwijs en basale stimulatie zijn hier voorbeelden van.

Ondersteuning Beide directeurs geven het leren van teamleden een belangrijke plaats binnen de veranderende beleidscultuur en -structuur van de school. Zo vormt het recent geïntroduceerd, tweewekelijks klassenoverleg een platform voor het doelgericht delen van ervaringen, expertise en deskundigheid. Omwille van onder meer de initiatiefase waarin deze vernieuwing zich bevindt, ligt de focus van deze dialoog nog veeleer op een globale kindbespreking met als invalshoek de eigenheid, het gedrag en de organisatie van de leerlingen dan op het in vraag stellen van het pedagogisch-didactisch handelen. Het directieteam stuurt, stimuleert en steunt deze besprekingen.

De specifieke school- en onderwijscontext noodzaakt het schoolteam tot voortdurend structureel overleg met externe partners, waaronder het personeel van het revalidatiecentrum en van de thuisschool. Deze samenwerking leidt geregeld tot het delen van informatie en expertise. Zo vormt de expertise vanuit de psychopedagogische dienst van het revalidatiecentrum een rijke bron van diagnostische en handelingsgerichte input voor de school.

Ook enkele interne initiatieven ondersteunen de deskundigheidsbevordering. Illustratief hiervoor zijn het wetenschapscafé en het café Persé.

Doeltreffendheid De directeurs volgen de individuele nascholingsinitiatieven van de teamleden op en stimuleren hen om ervaringen met andere teamleden te delen. Dit gebeurt vooral door de uitwisseling van informatie en via onderlinge afstemming en een eventueel korte toelichting op een formeel overlegmoment.

Het initiëren en implementeren van het geleerde verloopt hoofdzakelijk particulier. Sommige initiatieven verankeren zich in de klas- en schoolpraktijk. Illustratief hiervoor is de nascholing 'rouw en verlies'.

De school brengt de doeltreffendheid van de professionaliseringsinitiatieven beperkt in kaart. Hierdoor mist ze kansen om inhoudelijke, structurele en kwaliteitsaspecten systematisch op te sporen en te analyseren. Hiaten, overlappingsen of overaccentueringen van initiatieven komen zo minder expliciet in beeld.

Ontwikkeling De bereidheid tot vernieuwing is aanwezig maar kent duidelijke verschillen tussen teamleden. Ze kiezen vooral nascholingen op basis van de eigen interesses. De directie stuurt occasioneel aan op gerichte nascholingen. De individuele opvatting van de leraar is soms bepalend of de vernieuwing tot op de klasvloer komt.

De responsiviteit van de school is momenteel sterk gericht op de visie die het revalidatiecentrum op professionalisering erop nahoudt. Zo werken het revalidatiecentrum en de school onder meer samen om expertise op te bouwen over sociaal-emotionele begeleiding en geweldloos verzet.

5 ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL

Het onderzoek naar het algemeen beleid van de school levert volgende vaststellingen op.

Leiderschap De samenwerking tussen de basis- en secundaire school is in de laatste jaren sterk toegenomen. Na de recente pensionering van de directeur van het basisonderwijs maakte het schoolbestuur de bewuste keuze om de dagelijkse leiding van beide scholen samen te brengen in een directieteam. Het algemeen beleid is sindsdien in handen van de voormalig directeur secundair onderwijs. De tweede directiefunctie werd na een selectieprocedure toegewezen aan een leraar van de secundaire school. Zij staat voornamelijk in voor het pedagogische luik. Beide directieleden maken actief deel uit van elke klassenraad waardoor ze een goed zicht krijgen op het pedagogisch handelen van alle leraren en nauw betrokken blijven bij de dagelijkse lespraktijk.

Hoewel er een duidelijke taakverdeling is tussen beide directeurs nemen zij vrijwel alle beslissingen in onderling overleg. Waar mogelijk consulteren zij ook de betrokken personeelsleden. Het directieteam legt immers veel nadruk op gedeelde verantwoordelijkheid en ontwikkelt op die wijze meer en meer een gedeeld en gedragen leiderschap.

Een administratief medewerker voor het basisonderwijs en een coördinator voor het secundair onderwijs ondersteunen het directieteam. Zij slagen er onder meer in om op een gepaste wijze de nodige informatie van en naar de thuishoof van elke leerling te stroomlijnen. Het personeel geeft aan het gevoerde leiderschap als stimulerend en ondersteunend te ervaren.

Ook op bestuursniveau maakte de organisatie een transitie door. Twee vzw's werden recent omgezet in één vzw Onderwijs Revalidatiecentrum Pulderbos. De scholen en het revalidatiecentrum profileren zich uitdrukkelijk als één geheel.

Visieontwikkeling De verbondenheid met het revalidatiecentrum Pulderbos is sterk bepalend voor zowel de visieontwikkeling als voor de dagelijkse praktijk in de school. Het schoolteam deelt de duidelijke missie en visie van het revalidatiecentrum en stelt dezelfde waarden voorop. Niet enkel kindvriendelijk, maar ook gezinsvriendelijk revalideren en leren op maat zijn belangrijke uitgangspunten in de globale werking van Pulderbos.

De nieuwe beleidsstructuur wijst op een langetermijnvisie waarbij het schoolbestuur streeft naar continuïteit en stabiliteit. Zowel de samenstelling van het gedreven directieteam als de huidige manier van beleidsvoering bieden heel wat kansen om de aanwezige ervaring en expertise maximaal te delen en te borgen.

Het nieuwe beleid richt zich op een betere samenwerking tussen de basis- en secundaire school en realiseert stapsgewijs meer gelijkgerichtheid en een betere afstemming tussen beide schoolteams. Het directieteam zet in op de verdere digitalisering van het cyclisch proces van handelingsplanning en het voortdurend verhogen van de samenwerking met de thuisscholen. De toenemende complexiteit van problematieken binnen de leerlingenpopulatie noopt de school om het aanbod en de aanpak geregeld flexibel aan te passen. De school is afhankelijk van de instroom in het revalidatiecentrum en onlosmakelijk verbonden met de veranderende inzichten en het innovatief vermogen van het centrum. Dit ontslaat haar echter niet van de verantwoordelijkheid om zelf vanuit eigen inzichten op onderwijsvlak te blijven innoveren. Het reflectief en het responsief vermogen van het hele schoolteam kunnen om die reden nog verhoogd worden. De alertheid van sommige leraren om het eigen handelen kritisch te benaderen en het ter discussie durven stellen van vanzelfsprekendheden kan eveneens nog toenemen. Dit zijn immers sterk bepalende factoren om de (ortho)didactische aanpak verder te verbeteren.

Besluitvorming De schoolleiding streeft naar een gedeeld leiderschap. Hoewel een schoolraad niet verplicht is, organiseert de school een gelijkaardig overlegorgaan waarin alle geledingen van de schoolwerking en het revalidatiecentrum vertegenwoordigd zijn. Ook aan andere relevante overkoepelende overleg- en beslissingsorganen neemt steeds een vertegenwoordiger van het schoolteam deel.

De gewijzigde beleidscontext resulteert meer en meer in een open overlegcultuur. Het directieteam neemt doelgericht initiatieven om de constructieve samenwerking en de gezamenlijke besluitvorming te verhogen. Zo vormt de aansturing, stimulering en ondersteuning van het klassenoverleg een eerste belangrijke stap om de dialoog, de reflectie en de besluitvorming te versterken.

Bij de aanvang van de nieuwe beleidsstructuur organiseerde het directieteam verkennende functioneringsgesprekken die de perceptie van ieder teamlid op de sterke en zwakke punten van de school identificeerde.

Kwaliteitszorg Binnen het revalidatiecentrum Pulderbos is er een werkgroep kwaliteitszorg. De aspecten die daar besproken en aangepakt worden, overstijgen vaak het niveau van de school. Toch is de school steeds betrokken bij elk overleg. Deze werkgroep is momenteel volop bezig met het bijsturen en helder uitschrijven van alle procedures die men hanteert binnen de gehele organisatie. De werkgroep bracht de procedures die relevant zijn voor de schoolwerking reeds samen en maakt ze vlot raadpleegbaar voor het schoolteam.

Om de kwaliteit van de eigen werking in kaart te brengen organiseerde de school in het verleden reeds meerdere initiatieven zoals een SWOT-analyse in 2008 en later een bevraging bij het personeel en ouders. De relevantie van de informatie uit de analyse kan echter in vraag gesteld worden aangezien deze gegevens dateren van een hele tijd geleden. De (verdere) uitbouw van een schooleigen, intern kwaliteitszorgsysteem biedt perspectieven om de eigen onderwijskwaliteit systematisch te onderzoeken en te bewaken.

6 STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL

6.1 Wat doet de school goed?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- Samen met het revalidatiecentrum voorziet het schoolteam in een vrij breed beeldvormingsproces dat globaal leidt tot een relevante beginsituatiebepaling van elke leerling.
- Het schoolteam speelt flexibel in op de medische toestand en de paramedische behandelingsplannen van de leerling.
- Het schoolteam creëert een positief en stimulerend school- en klasklimaat voor alle leerlingen.
- Het schoolteam voorziet in een passend, samenhangend onderwijsaanbod voor Nederlands.
- De expliciete link tussen de vooropgestelde doelen en de evaluatie en rapportering voor Nederlands zorgt voor een cruciale verbinding in het handelingsplanmatig werken.

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen

- De school werkt doelgericht en effectief samen met het revalidatiecentrum vanuit een gedeelde verantwoordelijkheid over het totale revalidatie-, integratie en onderwijsprogramma van het kind.
- De vele kansen tot (individuele) professionalisering – in het bijzonder de initiatieven die kaderen binnen een traject – bevorderen de deskundigheid van het schoolteam.
- Het klassenoverleg stimuleert en ondersteunt de samenwerking en de dialoog.
- Een aantal teamleden draagt de eigen expertise geregeld uit.

Wat betreft het algemeen beleid

- De school maakt een doordachte transitie naar een nieuwe beleidscultuur en -structuur.
- De strategische ontwikkelingsdynamiek van het directieteam stuurt, stimuleert en steunt het schoolteam.

6.2 Wat kan de school verbeteren?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- Het schoolteam kan de specifieke opvoedings- en onderwijsbehoeften expliciteren zodat de onderwijskundige uitgangspositie voor elke kindbetrokkene duidelijk is.
- De school kan een meer gedeelde verantwoordelijkheid installeren in de verschillende fasen van handelingsplanning, in het bijzonder binnen de doelenselectie- en voorbereidingsfase.
- Het schoolteam kan de doelenselectie voor wereldoriëntatie – afgezet tegen de specifieke opvoedings- en onderwijsbehoefte van de leerling – meer verruimen naar alle domeinen binnen het leergebied en de evaluatiegegevens specifiek en evenwichtiger registreren.
- Het schoolteam kan het gedifferentieerd aanbod in functie van een optimale onderwijs- en leertijd van de leerling verhogen.
- Het schoolteam kan de visie op de evaluatiepraktijk die het aanbod en de ondersteuning op maat aanstuurt, expliciteren en implementeren.
- Het schoolteam kan de handelingsplanning toegankelijker en gebruiksvriendelijk maken.

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen

- Het schoolteam kan de communicatie tussen scholen en revalidatiecentrum blijvend optimaliseren.
- Het schoolteam kan de didactische competenties en de visie op de leergebieden verhogen in functie van een gevarieerd en gedifferentieerd aanbod.
- Het schoolteam kan zich sterker richten op trajectmatige professionaliseringsinitiatieven die leiden tot structurele verankeringen op de werkvloer.
- Het schoolteam kan de doeltreffendheid van de professionaliseringsinitiatieven in kaart brengen en aanwenden in een korte, middellange en langetermijnplanning.

Wat betreft het algemeen beleid

- De (verdere) structurele ontwikkeling van het reflectief en responsief vermogen van de school kan het eigen onderwijsbeleid nog versterken.
- Het schoolteam kan de constructieve samenwerking en de open dialoog in en tussen de teams versterken en bewaken.
- De (verdere) uitbouw van een schooleigen, intern kwaliteitszorgsysteem biedt perspectieven om de eigen onderwijskwaliteit systematisch te onderzoeken en te bewaken.

7 ADVIES BETREFFENDE DE ERKENNINGSVOORWAARDEN

In uitvoering van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 is het advies:

GUNSTIG

- voor de erkenningsvoorwaarde 'voldoen aan de onderwijsdoelstellingen' voor alle structuuronderdelen.
- voor de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'.
- voor de overige erkenningsvoorwaarden.

8 OVERIGE REGELGEVING: REGELING VOOR VERVOLG

Op de gecontroleerde overige regelgeving werden door het inspectieteam geen inbreuken voor verder gevolg door de onderwijsinspectie vastgesteld.

Namens het inspectieteam	Voor kennisname namens het bestuur
Jan SPELTINCX de inspecteur-verslaggever	Gery SMANS de directeur
Datum van verzending aan de directie en het bestuur van de school	